

Talent voor overleven

INTERVIEW MARIEKE HEEBINK

Wat betekent het om nu vrouw te zijn? In een reeks interviews stelt V die kwestie aan de orde. Actrice Marieke Heebink: 'Ik weet niet zo goed **wat een moeder is**. Ik heb een ongezond vrouwbeeld meegekregen.'

Door **Daniela Hooghiemstra** Foto **Imke Panhuijzen**

Tijdens onze eerste afspraak zegt Marieke Heebink (54) dat ze misschien wel over haar nek gaat. Ze heeft griep en moet die avond het toeneel nog op. Een medewerker krijgt de opdracht om antibraakpillen te halen. Als geopperd wordt het gesprek een andere keer te laten plaatsvinden, aarzelt ze. 'Ik moet toch door, hè?'

Twee weken later volgt toch een nieuwe afspraak. Ze heeft die avond wel gespeeld, zegt ze. Overleven, daar is ze goed in. Ze leerde het al vroeg. Toen op haar 9de haar moeder overleed, nam ze als oudste de rol van algemeen regelaar over.

Wat heb je van je moeder geleerd?

'Een oergevoel van hoe het hoort. Als ik het drama en de pijn van haar ziekte en dood eraf haal, zie ik een vrolijk mens. Een goede huisvrouw. Alles werd door haar zelf gemaakt, gebakken, gekookt en gestreken. Nadat ze was overleden, probeerde ik ervoor te zorgen dat wij niet met vieze kleren naar school gingen.

'Maar op foto's zie je dat wij er in die tijd niet uitzagen. Ik weet niet zo goed wat een moeder is. Ik heb letterlijk een ongezond vrouwbeeld meegekregen. Als vrouwen moederlijk tegen mij deden, raakte mijn hele emotionele systeem in de war.'

Je vader hertrouwde. Hoe keek je aan tegen je stiefmoeder?

'Ik was bij haar op mijn hoede. Daar wil

ik het graag bij laten.'

Je wist vooral wat je niet wilde?

'Niet afhankelijk zijn, niet trouwen, geen kinderen krijgen, niet aan een persoon vastzitten. Voor mezelf zorgen, daar ben ik goed in. Ik heb eigenlijk nooit gedacht dat het ook samen kon. Ik begreep mannen nooit. Voor ik het wist, stonden ze met hun spullen in mijn woonkamer. 'De man met de koffer' is voor mij een gevleugelde uitdrukking geworden.'

Want jij was niet degene die dan het samenleven bedacht?

'Ik dacht meestal: nou, dan moet het maar zo. Het waren ook altijd mijn huizen waarin wij woonden. Mannen vinden het fijn als de boel voor hen op poten gezet wordt.'

Je bedoelt: als ze in jouw universum mogen leven?

'Nou, ze hebben zich aan mijn universum anders ook behoorlijk onttrokken.' (Lacht) 'Dan hoor je na een jaar of

twee: 'Godverdomme, alles wordt hier ook altijd voor mij geregeld.' Ik kies ze ook wel uit, hoor: voorwaardelijke liefdes, waarvan de voorwaarden mij onbekend zijn. Ik val nooit op een gezellige, betrouwbare dikkerd.'

Met acteur Mark Rietman, nu je ex-man, kreeg je twee dochters. Ben je geschikt voor het moederschap?

'Moeder zijn is voor mij iets heel

groots. Mijn kinderen staan bovenaan. Omdat ze afhankelijk van mij zijn. Maar ik heb me als moeder wel vaak ongemakkelijk gevoeld. Gedacht: dit kan ik niet. Of: het huis ziet er niet uit. Mark was ook niet van huisje-boompje-beestje. Ik zei vaak tegen hem: kom op, dit moeten we gewoon even doen, dat gaat nu eenmaal zo in een gezin.'

Jouw werkkraacht maakte je wel geschikt voor het gezinsleven.

'Van jongs af aan sta ik in de overlevingsstand, dus werken kan ik. Ik heb al mijn energie in mijn kinderen gestopt. Een groot deel van hun opvoeding heb ik alleen gedaan. Ik kreeg vaak maar vier uur slaap per nacht, maar ik dacht nooit: hoe houd ik het vol?'

Heb je wel eens overwogen met acteren te stoppen?

'Ik heb er weleens aan gedacht, maar spelen en leven zijn voor mij zo onlosmakelijk met elkaar verbonden dat ik het me eigenlijk niet kan voorstellen.

Marieke Heebink
Foto: Imke Panhuijzen

Het acteren dwingt mij om vorm te geven aan mijn vragen. Zo houd ik de demonen buiten. Het echte leven is zo veel moeilijker. Mijn kinderen zijn allebei ernstig ziek geweest. Toen was het zwaar om te werken, maar het spelen hield me ook juist op de been.'

Heb jij een man nodig?

'Ik ben dol op mannen, maar ik heb ze niet nodig. Nou, voor de seks. Ik heb nu een *friend with benefits* in New York. Hij stuurde me een fanbriefje dat leuk genoeg was om een ontmoeting te arrangeren. Hij is 66, gaat volledig zijn eigen gang. 'You're so young', zegt hij tegen me en dat is heerlijk. Ik vind het ook wel fijn dat er een oceaan tussen ons zit. Ik zou best willen dat een man een leven lang met mij meegaat, ik zie bij anderen dat het bestaat. Maar samen zijn vereist de controle loslaten en die overgave vind ik lastig. Het is best fijn als iemand zegt: laat mij het nu maar even doen, maar ik geef dingen niet graag uit handen. Ik denk meestal dat ik het beter weet.'

Na de breuk met Mark Rietman

had je jarenlang een jongere vriend.

'Ik was 41, hij 23. Hij was heel energiek en levenslustig, hield van kinderen. Disneyland, de Efteling, vond hij allemaal leuk. Ik vond het heerlijk achter hem aan te hobbelen. Maar ik wist van het begin af ook dat het eindig was. Dat hij op een dag zelf kinderen zou willen. Zo is het gegaan. En dat is goed.'

Je hebt geen gezin, wel kinderen.

'Mark en ik hebben daar intussen iets op gevonden. Alles dat een gezin wordt geacht te doen, doen we. We vieren samen Kerst, hij komt in mijn huis als ik er niet ben. Onze relatie is niet vrijblijvend, we zijn gedwongen geweest om ons tot elkaar te verhouden. Maar het werkt nu. We zijn niet meer elkaars geliefden, maar we delen het ouderschap. We steunen elkaar.'

Welk onrecht wordt vrouwen anno 2017 nog aangedaan?

'We moeten nog steeds opboksen tegen een misogyn mensbeeld. Als je voor jezelf opkomt, noemen ze je al snel gehaaid. Je mag geen harde grapjes maken. Actrices worden meer op hun uiterlijk beoordeeld dan acteurs, ook door vrouwen. Zo'n ellendige columniste die dan van mij wil weten hoe het nu is om in een string op het toneel te staan. Ik train me het leplazerus, heb mijn ogen laten doen en laat elk half jaar de fronsrimpel op mijn voorhoofd wegmaken. Maar je ziet aan mijn lichaam dat ik twee kinderen heb gekregen. Het leven zit nu eenmaal niet zo in elkaar dat we allemaal strak, mooi en symmetrisch zijn en blijven. In gedachten zweef ik ergens tussen de 35 en de 60, maar als vrouw word ik meer

met mijn neus op de exacte feiten gedrukt dan mijn mannelijke collega's.'

Is de seksuele bevrijding succesvol geweest?

'Mannen vinden het nog altijd moeilijk het idee op te geven dat zij de enige geile, seksuele wezens zijn. Ze willen dat vrouwen meedoen, maar intussen willen ze wel de baas blijven. Het idee van 'Grab 'm by the pussy' komt echt niet alleen van Trump. Je moet als vrouw altijd op je hoede zijn. Boven de 40 vinden ze je dan ineens weer seksbelust. Ik werd ooit gevraagd om de rol te spelen van een wat oudere lerares die relaties met leerlingen had. Eerst vond ik het wel interessant, maar op een gegeven moment ging het er alleen nog maar over dat ze zo geil was en in haar eigen vocht sopte. Toen dacht ik: waarom zou je iemand zo ten tonele voeren? Dit is gewoon vrouwenhaat.'

Marieke Heebink

● **1962** Geboren ● **1988** Afgestudeerd aan de Toneelacademie in Arnhem ● **Tot 1994** Actrice bij theatergroep De Trust ● **1994-heden** Actrice bij Toneelgroep Amsterdam
● **Films** o.a. *1000 Rosen*, *Kracht* ● **Televisieseries** o.a. *Mevrouw de minister*, *Petticoat*.
● **Gouden Kalf** voor *1000 Rosen* (1994) ● **Theo d'Or** voor hoofdrollen in *Persona* (2013) en *Medea* (2015)

Is de emancipatie voltooid?

'In de toneelwereld ligt de macht nog altijd bij mannen. Ik ben opgevoed door toneelvaarders. Ik vind dat vrouwen meer sleutelposities zouden moeten innemen, maar moet toegeven dat ik het zelf ook niet doe. Ik vind spelen leuker dan lesgeven. En als digibeet zeg ik ook niet: maak mij maar hoofdensemble.'

Heb jij macht?

'Niet beslissend, wel uitvoerend. Met mij wordt altijd overlegd.'

Is de hoofddoek een symbool van onderdrukking?

'Aangetekend dat deze vraag mij op het allerlaatste moment gesteld wordt, zeg ik: ja. Een religie moet een vrouw niet voorschrijven wat zij wel of niet mag dragen.'

Ik zou best willen dat een man een leven lang met mij meegaat, ik zie bij anderen dat het bestaat. Maar samen zijn vereist de controle loslaten en

die overgave vind ik lastig

Marieke Heebink: 'Je ziet aan mijn lichaam dat ik twee kinderen heb gekregen. We kunnen nu allemaal niet allemaal strak, mooi en symmetrisch blijven.'
Haar en make-up: Marsha Calori. Jurk: Cathelijn Wagener.